

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled ekonomskih događanja u tjednu 20.-24.7.2020.

U lipnju 2020. broj ukupno zaposlenih u RH iznosio je **1.512.452**, što predstavlja **pad od 4,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine** te **rast u iznosu od 0,4% u odnosu na prethodni mjesec**. Prema priopćenju DZS-a, za razdoblje **od siječnja do lipnja 2020.** u odnosu na isto razdoblje prethodne godine broj ukupno zaposlenih pao je za **0,8%**. Broj zaposlenih u pravnim osobama pao je i na godišnjoj i na mjesečnoj razini, dok je broj zaposlenih u obrtu i slobodnim profesijama porastao u odnosu na svibanj 2020. Najveći pad na godišnjoj razini prisutan je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (-29,2%), dok je u istim djelatnostima zabilježen rast zaposlenosti u odnosu na svibanj (+3,1%). Broj nezaposlenih u lipnju 2020. u odnosu na svibanj pao je za 4,6%, dok je **stopa registrirane nezaposlenosti u lipnju 2020. iznosila 9,1%** (0,4 postotna boda manje nego u svibnju). Podsjetimo, prema podacima HZMO-a, ukupan broj osiguranika na kraju svibnja iznosio je 1.541.613 osoba, što je 3,3% manje u odnosu na lipanj 2019., ali i 1,2% više nego u svibnju ove godine. Nadalje, iako je u priopćenju od prije dva tjedna stajala nešto drugačija brojka, prema najnovijim podacima HZZ-a, potpore za očuvanje radnih mjesta isplaćene su u lipnju (za svibanj) za ukupno 485.995 radnika (32% svih zaposlenih u svibnju), dok je broj registriranih nezaposlenih na kraju lipnja iznosio 150.651 (34,3% više nego u lipnju 2019.).

S druge strane, prosječna **mjesečna isplaćena neto plaća** po zaposlenome u pravnim osobama RH **za svibanj 2020.** iznosila je 6.655 kuna, što je **nominalno više za 0,5%**, a realno za 0,4% **u odnosu na travanj 2020.** U odnosu na isti mjesec prethodne godine nominalno je viša za **0,5%**, a realno za 1,1%. Za razdoblje **od siječnja do svibnja 2020.** prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama RH iznosila je 6.715 kuna, što je u odnosu na isto razdoblje 2019. nominalno **više za 2,1%**, a realno za 1,4%. Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća **po satu** za svibanj 2020. iznosila je 39,09 kuna, što je u odnosu na travanj 2020. više za 4,7%, a u odnosu na isti mjesec prethodne godine za 9,8% (u svibnju 2020. bilo je prosječno 167 plaćenih sati, što je za

Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr
Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr
Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr
Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

4,0% manje nego u travnju 2020.). DZS je objavio i kako je **medijalna neto plaća za svibanj 2020. iznosila 5.579 kuna**, što predstavlja rast u odnosu na prethodni mjesec.

Prema kalendarski prilagođenim indeksima **obujam građevinskih radova u svibnju 2020.** u odnosu na svibanj 2019. **manji je za 2,2%.** U objavi DZS-a navodi se i kako je prema sezonski i kalendarski prilagođenim indeksima obujam građevinskih radova u svibnju 2020. **u odnosu na travanj 2020. veći je za 1,7%.** U prvih pet mjeseci 2020. obujam građevinskih radova, prema izvornim indeksima, **veći je za 1,2%** u odnosu na isto razdoblje 2019. S druge strane, prema podacima HNB-a, **cijene stambenih nekretnina u Hrvatskoj u prvom tromjesečju 2020. porasle su 2,7% u odnosu na prethodno tromjesečje te 9,1% u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine.** Pritom su cijene novih stambenih objekata pale za 0,7% u odnosu na četvrto tromjesečje 2019. te za 1,2% u odnosu na prvo tromjesečje 2019., dok su cijene postojećih stambenih objekata rasle po stopama od 3,2% na tromjesečnoj i 10,5% na godišnjoj razini. Cijene stambenih nekretnina **u Gradu Zagrebu** su u prvom tromjesečju 2020. **bile više 2,5% u odnosu na četvrto tromjesečje 2019., dok su u odnosu na prvo tromjesečje 2019. bila više za 12,6%.** Na Jadranu su, istovremeno, cijene stambenih nekretnina porasle za 4,2% i 5,7% (u ostatku Hrvatske pad od 0,3% tromjesečno i rast od 8,7% godišnje).

Prema posljednjim Informacijama iz sustava fiskalizacije Porezne uprave, za sve djelatnosti u razdoblju **od 24. veljače do 19. srpnja** u odnosu na isto razdoblje 2019. vidljivo je **smanjenje broja izdanih računa od 30% i smanjenje iznosa računa od 19%.** U djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala vidljivo je smanjenje broja računa od 23% i smanjenje iznosa računa od 11%. U djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane vidljivo je smanjenje broja računa od 48%, a iznosa računa od 57%. Za sve djelatnosti u razdoblju između 13. i 19. srpnja u odnosu na isto razdoblje 2019. vidljivo je smanjenje broja računa od 23% i smanjenje iznosa računa od 18%. Za sve djelatnosti u razdoblju **između 13. i 19. srpnja u odnosu na prethodni tjedan** vidljivo je da je **broj račun računa ostao isti te povećanje iznosa računa od 3%.** U djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane vidljivo je povećanje broja računa od 4% i iznosa računa od 14%, dok je u trgovini zabilježeno smanjuje broja računa od 2%, ali i povećanje iznosa računa od 1%.

Eurostat je ovaj tjedan objavio podatke o stanju javnih financija u prvom tromjesečju 2020. na razini EU. Tako je sezonski prilagođen iznos deficita državnog proračuna snažno porastao u prvom tromjesečju 2020. u odnosu na prethodno tromjesečje: na **-2,2% BDP-a u eurozoni i -2,3% u EU-27** (s -0,7% BDP-a u četvrtom tromjesečju 2019.). Ovo predstavlja najveći iznos deficita zabilježen u eurozoni od drugog tromjesečja 2015. godine. Od država članica za koje su dostupni podaci, najveći je deficit državnog proračuna zabilježen na Malti (-8,5% BDP-a), nakon čega slijede Rumunjska (-7,2% BDP-a) i Belgija (-6,0% BDP-a). **Javni dug** porastao je na **86,3% BDP-a u eurozoni** (s 84,1% u prethodnom tromjesečju) i na **79,5% BDP-a u EU-27** (sa 77,8% u četvrtom tromjesečju 2019.) u prvom tromjesečju 2020. Očekuje se da će utjecaji mjera za ublažavanje posljedica pandemije u potpunosti ostvariti povećane potrebe za financiranjem tek u drugom tromjesečju 2020. Najviši omjeri javnog duga i BDP-a na kraju prvog tromjesečja 2020. godine zabilježeni su u Grčkoj (176,7%), Italiji (137,6%), Portugalu (120,0%), Belgiji (104,4%) i Francuskoj (101,2%), a najniži u Estoniji (8,9%), Bugarskoj (20,3%) i Luksemburgu (22,3%). **U Hrvatskoj je taj omjer na kraju prvog tromjesečja 2020. iznosio 74,2%** (povećanje sa 73,2% u prethodnom tromjesečju, ali i smanjenje sa 74,6% u prvom tromjesečju 2019.).

Prema preliminarnim podacima Europske komisije, **pokazatelj povjerenja potrošača** (engl. *consumer confidence indicator*) **za mjesec srpanj ostao je na istoj razini kao i u lipnju u EU-27**, dok je **na razini eurozone taj pokazatelj pao za 0,3 boda.** S vrijednostima od -15,0 bodova (eurozona) i -15,6 bodova (EU), oba su pokazatelja ostala na razini ispod svojih dugoročnih prosjeka u iznosu od -11,1 (eurozona) i -10,5 (EU). Mjesečni pokazatelj povjerenja potrošača za EU dobiven je na temelju podataka istraživanja o potrošačima provedenima u razdoblju 1.-22. srpnja u 26

zemalja članica EU, a što pokriva 98,5% ukupnih privatnih rashoda za konačnu potrošnju. Nasuprot tome, podaci PMI pokazatelja potvrđuju poboljšanje prerađivačke industrije u europodručju u srpnju.

HNB je ovaj tjedan objavio i svoju redovnu polugodišnju publikaciju Makroekonomska kretanja i prognoze. Kao što je već ranije najavljeno, **HNB očekuje pad gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj u 2020. u iznosu od -9,7%**, dok se tijekom 2021. očekuje se rast od 6,2%. U HNB-u tijekom 2020. očekuju usporavanje prosječne godišnje inflacije potrošačkih cijena na -0,1%, nakon čega bi se u 2021. mogla povećati na 0,7%. U publikaciji se navodi i kako je **za kreditiranje poduzeća zabilježen snažan porast tijekom veljače i ožujka, na što je utjecalo povećanje investicijskih kredita i kredita za obrtna sredstva, no taj je rast u travnju i svibnju zaustavljen**. Međutim, **očekuje se nastavak usporavanja kredita stanovništvu i jače financiranje poduzeća**, čemu bi mogle pogodovati i mjere za ublažavanje negativnih posljedica pandemije. Osim toga, iz HNB-a navode i kako bi se u tekućoj godini mogao ostvariti **manjak proračuna opće države u iznosu od 6,8% BDP-a**, a za 2021. predviđa se zamjetno niži manjak (**2,4% BDP-a**), dok bi se nakon izraženog povećanja u 2020., omjer duga opće države i BDP-a mogao u 2021. ponovno naći na silaznoj putanji. S druge strane, s obzirom na i dalje visoku likvidnost sustava (gotovo 43 milijarde kuna), ni ovaj tjedan nije bilo potražnje na redovitoj operaciji HNB-a.

U Ministarstvu turizma održana je 70. sjednica Turističkog vijeća HTZ-a na kojoj su članovi vijeća odobrili dodatna financijska sredstva za potrebe kriznog komuniciranja. U priopćenju HTZ-a navodi se i kako je **od 1. do 19. srpnja ostvareno oko 1,4 milijuna dolazaka** što je **53% lanjskog rezultata** ostvarenog u istom razdoblju te **9,6 milijuna noćenja** što je **56% lanjskog rezultata** ostvarenog u istom razdoblju. Pritom je najveći turistički promet ostvaren s tržišta Njemačke, Slovenije, Hrvatske, Češke, Poljske i Austrije. Prema objavi Hrvatske udruge turizma – HUT (Croatia Tourism & Travel Weekly 8/2020), Hrvatska u prvih **20 dana srpnja** bilježi više od 1,5 milijuna dolazaka turista koji su ostvarili više od 11 milijuna noćenja, što je **više od gotovo polovice dolazaka i noćenja od početka godine**. Hrvatsku je **od početka godine** posjetilo preko **3,2 milijuna turista** koji su ostvarili **više od 18 milijuna noćenja**.

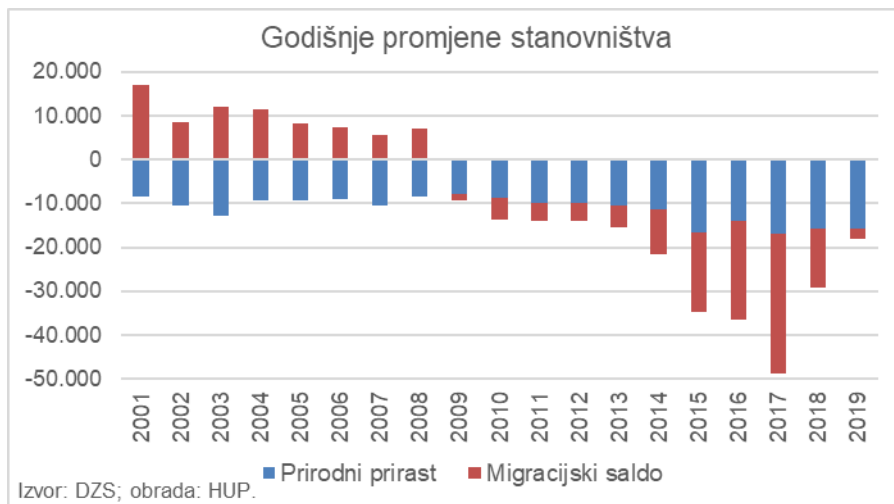
S druge strane, Eurostat je objavio kako u 2019. godini **29% stanovnika država članica EU starijih od 16 godina nije moglo priuštiti plaćanje jednodnevnog godišnjeg odmora izvan vlastitog domaćinstva**. Taj se udio postupno smanjivao od 2010. godine, kada 39% Europljana nije moglo priuštiti tjedan dana godišnjeg odmora. Među državama članicama EU, Rumunjska je zabilježila najveći udio osoba u ovoj situaciji, a većina Rumunja (54%) nije si mogla priuštiti jednodnevni godišnji odmor u 2019. Stanovnici Grčke su na drugom mjestu, 49% ih nije u mogućnosti uzeti jednodnevni odmor, a slijede **Hrvatska (48%)**, Cipar (45%) i Italija (44%). Nasuprot tome, u donjem kraju ljestvice samo 10% ljudi u Švedskoj nije moglo priuštiti jednodnevni godišnji odmor, a slijede ga Danska i Luksemburg (po 11%), Finska (12%), Njemačka i Austrija (po 13%).

DZS je ovaj tjedan objavio podatke o prirodnom kretanju stanovništva te o migracijama u 2019. U 2019. zabilježen je pad broja živorođene djece u odnosu na prethodnu godinu za 2,2%, tj. rođeno je 36.135 djece (810 djece manje nego u 2018). Stopa nataliteta (živorođeni na 1.000 stanovnika) u 2019. iznosila je 8,9. U 2019. zabilježen je pad broja umrlih osoba u odnosu na prethodnu godinu, tj. umrlo je 912 osoba ili 1,7% manje nego u prethodnoj godini (51.794). Stopa mortaliteta (umrli na 1.000 stanovnika) u 2019. iznosila je 12,7. **Stopa prirodnog prirasta u 2019.** u Republici Hrvatskoj bila je **negativna i iznosila je -3,9 (-15.659 osoba)**. Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih), koji je iznosio 69,8. U svim županijama bio je negativan prirodni prirast, a **najveći negativan prirodni prirast bio je u Primorsko-goranskoj županiji**, i to -1.689 uz vitalni indeks od 54,9. Pozitivan prirodni prirast bio je u 50 gradova/općina, a negativan je bio u 497 gradova/općina i Gradu Zagrebu, dok je 8 gradova/općina imalo nulti prirodni prirast. U 2019. sklopljen je 19.761 brak. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1.000 stanovnika) u 2019. iznosila je 4,9. U 2019. bilo je 5.936 pravomoćno razvedenih brakova. Stopa razvedenih brakova

(broj razvedenih brakova na 1.000 stanovnika) u 2019. iznosila je 1,5. Broj razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih u 2019. iznosio je 300,4.

Kao što je već ranije objavljeno, ukupan broj odseljenih u inozemstvo u 2019. iznosio je 40.148, dok je ukupan broj doseljenih iz inozemstva iznosio 37.726, što znači da je **migracijski saldo u 2019. iznosio -2.422 osoba**. Iako je broj odseljenih nešto (za 1,6%) veći nego u 2018., vanjski migracijski saldo je zbog povećanja broja doseljenih (za 44,9 %) značajno smanjen. Najveći pozitivan saldo ukupne migracije stanovništva u 2019. (razlika između ukupnog broja doseljenih iz druge županije i inozemstva te ukupnog broja odseljenih u drugu županiju i inozemstvo) imao je Grad Zagreb (3.697 osoba). Najveći negativan saldo ukupne migracije stanovništva imale su Osječko-baranjska županija (-2.557 osoba) i Vukovarsko-srijemska županija (-2.105 osoba).

Nakon višednevnih pregovora, Europsko vijeće je 21. srpnja 2020. usvojilo zaključke o planu oporavka i višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.-2027. Sveobuhvatni paket u kojem se povezuju višegodišnji financijski okvir (VFO) i izvanredni rad na oporavku u okviru instrumenta Next Generation EU (NGEU) iznosi 1.824,3 milijardi eura, s tim da se 1.074,3 milijardi eura odnosi na VFO, dok će Komisija moći na tržištima pozajmiti do 750 milijardi eura (390 milijardi eura u obliku bespovratnih sredstava a 360 milijardi eura u obliku zajmova) u okviru Fonda za oporavak, čime bi se Uniji trebala pružiti potrebna sredstva za rješavanje izazova uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19. Prema najavama, Hrvatskoj bi iz ova dva izvora trebalo pripasti nešto više od 22 milijarde eura (9,4 milijarde eura u okviru NGEU i 12,7 milijardi u okviru VFO). Dogovoreno ipak još mora proći kroz Europski i nacionalne parlamente, s time da su iz EU parlamenta već objavili kako neće usvojiti dugoročni proračun EU-a ako se isti ne poboljša.

Tijekom proteklog tjedna konstituiran je i 10. saziv Hrvatskoga sabora, koji je onda iskazao povjerenje novoj Vladi na čelu s Andrejom Plenkovićem. U prihvaćenom Programu Vlade RH 2020.-2024. navodi se kako su ključni prioriteti i ciljevi u nadolazećem razdoblju pitanja socijalne sigurnosti, demografskog opstanka, boljeg životnog standarda i perspektivnije budućnosti, samodostatnosti u poljoprivredi i energetici, otpornijeg gospodarstva i učinkovitije javne uprave te snažnijeg međunarodnog položaja. Tako je već na 1. sjednici VRH na dnevnom redu bio i Nacrt prijedloga zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije.